

SEED & BREAD

FOR THE SOWER

JES.55:10

FOR THE EATER

korte Bijbelse boodschappen van

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

Otis Q. Sellers, Bijbelleraar

Vertaling © Stichting Lachai Roï, Lelystad, Nederland

www.lachairoi.org

Nr. 37

Wat betekent *EPIPHANEIA*?

Er is een gedeelte in de Schrift dat, wanneer het eerlijk vertaald en uitgelegd wordt, ons vertelt dat we zouden moeten leven met een uitzicht op een gelukkige verwachting; en deze gebeurtenis wordt vervolgens omschreven als de positieve interventie (*EPIPHANEIA*) van de heerlijkheid van de grote God, namelijk onze Redder Jezus Christus (zie Tit. 2:13). We komen hiermee oog in oog te staan met een essentiële zaak die een zeer belangrijk deel uitmaakt van het leven van allen die in deze bedeling van Gods genade gelovigen in de Here Jezus Christus zijn.

De zwakke vertaling van dit gedeelte in de Statenvertaling, heeft het de oppervlakkige uitleggers gemakkelijk gemaakt om het Woord van God te laten zeggen dat dit de wederkomst van Christus betreft; hoewel er een even groot aantal mensen is dat hier de 'opname' van maakt, dat wil zeggen een gebeurtenis die naar hun zeggen zeven jaar vóór Zijn wederkomst plaatsvindt. Ik geloof dat dit ongefundeerde opvattingen zijn die niet gebaseerd zijn op de werkelijke feiten van de Schrift. Om te leven met het vooruitzicht op onze plotselinge verwijdering van deze aarde, zou een leven tot gevolg hebben dat zo wanordelijk en onwezenlijk is, dat we de grote God, die we allen zeggen te volgen, een slechte naam bezorgen. We moeten ontdekken en beseffen wat de gebeurtenis is waarnaar we moeten uitzien.

Het zal onmiddellijk voor de voorzichtige student duidelijk worden dat deze zaak alleen kan worden opgehelderd als we het Griekse woord dat met 'verschijning' is vertaald in Titus 2:13 goed begrijpen. Zoals we eerder al hebben opgemerkt, gaat het hier om het woord *EPIPHANEIA*, een

woord waarover vele opvattingen bestaan. We moeten, om ons aan die verwarring te ontworstelen, dit woord nemen in zijn ongedwongen, natuurlijke betekenis, zoals het gebruikt is door de schrijvers van het Nieuwe Testament en ons dan laten leiden door de grondbetekenis van dit woord als we ons buigen over elke plaats waar het voorkomt.

Dit woord heeft een belangwekkende geschiedenis die niet moeilijk te traceren is. De oorsprong vinden we in het werkwoord *PHAINŌ*, dat oorspronkelijk te maken had met ergens licht op werpen of over laten schijnen en dat in de loop der tijd de betekenis is gaan krijgen van 'schijnen.' Een eenvoudige overgang zorgde ervoor dat het woord ook werd toegepast op het *verschijnen* van mensen en dingen; in de regel betekent het dus, wanneer we dit woord tegenkomen in het Nieuwe Testament, 'verschijnen.' Dat is te zien in Mattheüs 1:20; 2:7 en 13:26. We moeten echter beseffen dat dit een latere toepassing is van *PHAINŌ* en dat het, toen het op deze wijze gebruikt ging worden, niet zijn eerdere betekenis verloren heeft. Dat ziet u op talloze plaatsen waar *PHAINŌ* 'schijnen' betekent, zoals in Mattheüs 24:27, Johannes 1:5; 5:35, Filippensen 2:15 en Openbaring 1:16.

Uit het woord *PHAINŌ* is een ander woord ontstaan door er het accentuerend voorvoegsel *EPI* aan toe te voegen. Dat is het werkwoord *EPIPHAINŌ*, dat ongetwijfeld veel krachtiger is. En om deze kracht tot uitdrukking te brengen, is het veel beter op bepaalde plaatsen de woorden 'krachtig schijnen' te gebruiken. Dit werkwoord komt vier maal voor in het Nieuwe Testament waar het zeer zwak vertaald is en is behandeld alsof het dezelfde betekenis heeft als *PHAINŌ*. Hier volgt de opsomming:

- Lucas 1:79 om hen te *beschijnen*, die gezeten zijn in duisternis;
- Hand. 27:20 toen zich verscheidene dagen zon noch sterren *vertoonden*;
- Titus 2:11 de genade Gods is *verschenen*;
- Titus 3:4 de goedertierenheid en mensenliefde van onze Heiland (en) God *verscheen*.

Uit bovenstaande citaten kan men opmaken dat in alle één of andere gedachte aan 'krachtig schijnen' zit.

Uit het werkwoord *EPIPHAINŌ* is het zelfstandig naamwoord *EPIPHANEIA* ontstaan. Dit komen we op de volgende zes plaatsen in de Schrift tegen:

- II Thess. 2:8 zijn *verschijning*, als Hij komt;
- I Tim. 6:14 de *verschijning* van onze Here Jezus Christus;
- II Tim. 1:10 de *verschijning* van onze Heiland, Christus Jezus;
- II Tim. 4:1 zijn *verschijning* als op zijn koningschap;
- II Tim. 4:8 die zijn *verschijning* hebben liefgehad;
- Titus 2:13 de *verschijning* der heerlijkheid van onze grote God.

De ontoereikendheid van bovenstaande vertalingen is overduidelijk. Ook *EPIPHANEIA* wordt behandeld alsof het is afgeleid van het werkwoord *PHAINŌ*. Het kan in alle gevallen beter vertaald worden met 'krachtig schijnen.' Het is echter onmiskenbaar, zowel uit het Nieuwtestamentisch als het klassiek Griekse gebruik, dat dit woord is ontwikkeld voor een zeer speciale gedachte en wel zodanig dat, hoewel *EPIPHANEIA* 'krachtig schijnen' betekent, er altijd het idee achter zit van een positieve interventie.

Deze definitie is geen privé vertaling. De gevierde Herman Cremer (*Biblico-Theological Lexicon*) definieert dit woord als: 'de hulp-brengende verschijning van de goden,' 'de openbaring van goddelijke kracht en voorziening bij bijzondere gebeurtenissen' en 'een wonderbaarlijke interventie van God voor Zijn volk.' Het is zoals aartsbisschop Trench heeft gezegd: 'dit gewichtige woord werd voortdurend aangewend voor de positieve interventies van de hogere machten ten voordele van de mens.'

Er is een grote hoeveelheid bewijs dat aantoonde dat dit woord werd gebruikt om een 'krachtig schijnen' of een 'doorbreken om te helpen' betekent, dat wil zeggen een positieve interventie. In deze definitie vinden we een waarheid die elk gedeelte duidelijk zal maken waarin dit woord voorkomt. Als we 'krachtig schijnen' gebruiken om het te vertalen, moeten we altijd ook aan die positieve interventie denken.

De eerste keer dat dit woord voorkomt, in II Thessalonicenzen 2:8, wordt het tezamen met het woord *PAROUSIA* gebruikt; maar hieruit moeten we niet concluderen dat de *EPIPHANEIA* van dit gedeelte en in Titus 2:13 dezelfde zijn. Deze tekst vertelt ons dat de mens der zonde, de wetteloze, zal worden vernietigd door het 'krachtig schijnen' (de positieve interventie) van Zijn parousia. Het is niet logisch te denken dat deze twee woorden een identieke betekenis hebben, eenvoudig omdat ze in dezelfde zin voorkomen. De parousia van Christus is een *EPIPHANEIA*, een doorbraak, een krachtig schijnen, een positieve interventie. Er is dus niets verborgens aan Zijn parousia. Het is een krachtig schijnen, zoals is beschreven in Mattheüs 24:27.

De belangrijkste plaats waar *EPIPHANEIA* voorkomt voor de gelovige van tegenwoordig, is in Titus 2:13, waar in de Statenvertaling staat: 'verwachtende de zalige hoop en verschijning der heerlijkheid van den groten God en onzen Zaligmaker Jezus Christus.' De *King James Version* heeft hier het woord *DOXA* (heerlijkheid) vertaald alsof het om een bijvoeglijk naamwoord gaat,¹ wat niet zo is. Dit alleen al verandert de kracht en de betekenis van deze uitspraak geheel en aangezien *EPIPHANEIA* hier zwak is vertaald met 'verschijning,' wordt weinig overgelaten van de waarheid van de oorspronkelijke tekst. Waarop we al eerder wezen, is dat dit gedeelte ons zegt dat we moeten leven 'verwachtende de gezegende verwachting, namelijk het krachtig schijnen (positieve interventie) van de heerlijkheid van onze grote God en Redder, Christus Jezus.' We zien dus dat de 'gezegende verwachting' het krachtig doorbreken van Zijn heerlijkheid is. Alle nadruk ligt hier op Zijn heerlijkheid.

Het woord heerlijkheid is een gewoon woord, in het bijzonder in religieuze kringen waar het wordt gebruikt als uitlating op momenten van emotionele extase.² Slechts weinig mensen hebben enig inzicht in de werkelijke betekenis, of zouden het kunnen definiëren als ze daartoe worden uitgedaagd. Johannes verklaart dat de apostelen de heerlijkheid van de Here Jezus Christus hebben aanschouwd. Zij konden Hem die heerlijkheid niet geven, of daaraan iets toevoegen, maar zij konden die wel aanschouwen. De betekenis daarvan is hen duidelijk gemaakt. Er waren velen die Hem als persoon aanschouwden, maar zij zagen niets méér dan een timmermanszoon die wonderen deed (Matt. 13:55). Zijn eigen apostelen zagen hem als 'de Christus, de Zoon van de levende God' en dat was zo, omdat de Vader hun dat had geopenbaard (Matt. 16:17). De ware heerlijkheid van Jezus Christus is alles wat Hij is in Gods ogen. Het is wat God over Hem denkt, wat Hij in Hem waardeert en wat Hij van Hem verklaart, en niet de waardering die de mens voor Hem heeft.

We leven in een tijd waarin Christus is verborgen. Er moet nog een onthulling komen. Die gebeurtenis kan elk moment plaatsvinden en dan zal plotseling, op dramatische en goddelijke wijze aan elk menselijk wezen op aarde, aan de aboriginals in de jungle en de professoren en studenten op de grote universiteiten, precies duidelijk gemaakt worden Wie en Wat Christus is in de ogen van God. De hoogachting die God voor Hem heeft, zal duidelijk gemaakt worden. Dat is de kennis die God

¹ *Glorious appearing* (heerlijke verschijning).

² Dat geldt in het bijzonder voor het Engelse woord 'glory' waarop Sellers hier doelt.

aan elk mens zal opleggen en wel zodanig dat het de algemene kennis (geweten) wordt van het menselijk ras. Daarover sprak Paulus toen hij het had over 'het krachtig schijnen van de heerlijkheid van onze grote God en Redder, Jezus Christus.' Dat zal de *EPIPHANEIA* van Zijn heerlijkheid zijn. Dat is onze gezegende hoop.

Het gaat hier niet om Zijn wederkomst. Het gaat hier niet om de *EPIPHANEIA* van Zijn parousia. Maar om het grote werk dat God zal gaan doen als Hij opnieuw uit de hemel spreekt en over de mensheid zegt: 'er zij licht.' Hiermee zal de grote belofte worden vervuld die gedaan is in Habakuk 2:14, 'de aarde zal vol worden van de kennis van des HEREN heerlijkheid, gelijk de wateren die de bodem der zee bedekken.'

Titus 2:13 is geen openbaring van een geheimenis, een waarheid die nooit tevoren is bekendgemaakt. Het is hetzelfde als waar Jesaja 40:5 over spreekt: 'de heerlijkheid des HEREN zal zich openbaren, en al het levende tezamen zal dit zien, want de mond des HEREN heeft het gesproken.'

De *EPIPHANEIA* (krachtig doorbrekende licht) van Zijn heerlijkheid is de grote hoeksteen waarop Gods heerschappij op aarde zal worden gefundeerd. Het is Gods eerste daad, wanneer Hij gaat handelen. Laten wij leven in de verwachting daarvan. Dit kan elk moment gaan gebeuren.